

לפרשת זכור—שבתון בישיבת רי"א -- 3/7/98

1. **vs evil** & עמלק ומחית עמלק usually focus on פרשת זכור.
Is as should be; but not whole story. ST: R.Y. Eibenschutz & Bishop: why Jsm hatred... (Gordon Alport). So: no agree Ernest Simon/Purim... Still, really need emphsz אהבה. Since don't hv it, let's fill in picture by spk'g of Tor's postv attitude t Goyim/non-obsrvt Js/ourselves

2. **Goyim:** Note how basic Halkh includes 'חילול ה'...
רמב"ם הל' גזלה ואבדה פי"א ה"ג--אבדת הגוי מותרת שני "אבדת אחיך", והמחזירה הרי זה עובר עבירה מפני שהוא מחזיק ידי רשעי עולם, ואם החזירה לקדש את השם כדי שיפארו את ישראל וידעו שהם בעלי אמונה הרי זה משובח, ובמקום שיש חלול השם אבדתו אסורה וחייב להחזירה

so return of article depends on motiv'n of Jews, where no 'חילול if not return; and if yes 'חילול, must return...

3. **Distinctions among Goyim:** Q of שיתוף=syncretism:
תוס' (סנה' ס"ג) וכ"פ רמ"א (או"ח קנ"ו) ב"נ אינו מזהר על שיתוף, והנ"ב פליג וס"ל דכן מזהר. **תעניין שאולי גם ליהודים: ר'ענן (חולין ה')** מומר לע"ז שחישתו מותרת ובגמ' תיובתא, אבל דיטב"א דאחאב עבד בשיתוף ה' ובעל, ור'ענן מיידי בשיתוף כאחאב אבל לגמרי לע"ז מודה ששחישתו אסורה

Protestants?: Q addressd to נתמון שאלו in 1858:

שו"ת שו"מ מהד' א ח"ג סימן ע"ב--הגיעני מכתב מנויאק במדינת אמעריקא מהרב מוה' יהודא מיטעלמאן והוא שאל שיש שם בית תפילה [לאטרינשא קירכע] ומתחלה ה' בית הדיוט ואח"כ מסר ההדיוט הבית לבית ע"ז ויען כי ה' צר הבית להכיל עם רוב שברו המחיצות בתוך הבית... ועל אסקופת שער הבית כתוב בלשון ענגליש (= Welsh-Scotch Methodist Church)... והעובדים המה פרעסיטאנטען בלי צלם ודמות... לולא דמסתפינא ה"א דאדרבא לפי שלעתיד כל האומות יהי' כלם שפה ברורה לעבוד ד' לבדו א"כ אדרבא כל בתי ע"ז יהי' לבתי מדרשות שישבחו... ולכן גם כאן הבטיח הש"י שכ"כ יתעקר שם ע"ז עד שאפילו בתי ע"ז יעבדו שם לשם ד'... ולדינא נראה לפע"ד כאן שאין כאן דמות וצלם לפע"ד דשרי לעשות בהמ"ד ומצוה הוא לדעתי לקדש שם שמים

ST: Baal Tanya: refusd travel wagon if driver not crossed slf

לפי"ז **סדר העדיפויות** היא כך: עע"ז ממש--אתיאסט--נוצרי שעובד ה' בשיתוף--נכרי המאמין בה' בלי שיתוף

4. **Nn-Orthx Js:** svrl categories *othr thn למרוד* יודע רבונו ומתכו למרוד:

a) assimilated, out of ignorance: **READ** שלח

b) sinners who know but submit t sin, don't believe:

גמ' קדושין ל"ו ע"א: מחלוקת תנאים במושג "בנים אתם לה' אלקיכם":

בזמן שאתם נוהגים מנהג בנים - אתם קרוים בנים, אין אתם נוהגים מנהג בנים - אין אתם קרוים בנים, דברי ר' יהודה; רבי מאיר אומר: בין כך ובין כך אתם קרוים בנים, שנאמר: (ירמיה ד) בנים סכלים המה, ואומר: (דברים לב) בנים לא אמן בס, ואומר: (ישעיהו א) זרע מרעים בנים משחיתים, ואומר: (הושע ב) והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי. מאי ואומר? וכי תימא, סכלי הוא דמקרי בני (רש"י): **כשאל בהם אלא שטות הוא דמיקרו בנים אבל כשהם רשעים דלית בהו הימנותא לא מקרו בנים**, כי לית בהו הימנותיהו לא מיקרו בני, ת"ש, ואומר: בנים לא אמן בס; וכי תימא, כי לית בהו הימנותא הוא דמיקרו בנים, כי פלחו לעבודת כוכבים לא מיקרו בנים, ת"ש, ואומר: זרע מרעים בנים משחיתים; וכ"ת, בנים משחיתים הוא דמיקרו, בני מעלייא לא מיקרו (רש"י: **עוד לעולם**), ת"ש (רש"י: **דהדרי מקרו בני אל חי ע"י תשובה**), ואומר: והיה במקום אשר יאמר להם לא עמי אתם יאמר להם בני אל חי.

ועי' באור הגר"א ליו"ד סי' קנ"ט סק"ג, שמגמ' זו מסיק ראייה למ"ש המחבר שאסור ללוות מומר ברבית, ומשמע אפי' בומר שהשתמד

תומר דבורה--קרא סוף פרק ב'

קרא תניא פרק ל"ב

שלא לקבל עונג מרדיפת החוטאים: קרא תומר דבורה פ"א-י"ב
וקרא דרך מצותין לבעל צ"צ, על "לא תבערו אש" עמ' 178...

5. **Ourselves:** Till now spoke of Goyim, non-observant Jews. Now: *us*... Will quote appropriate text from Gemara (since now=beginning **Adar**):

תענית דף כט:-- בר ישראל דאית ליה דינא בהדי נכרי - לישתמיט מיניה באב דריע מזליה, ולימצי נפשיה באדר דבריא מזליה.

חידושי הרי"ם: דהיינו הנכרי או העכו"ם שלו, שיש בכל אחד חלקו של עמלק, ועתה הזמן שיוכל לגדור את זאת ולברר את זאת

So, in add'n t talk about external Amaleks, is time t concentrate on internal ones... Must extirpate—bt in special way. Same חידושי הרי"ם taught tht just as last month of yr on post- Bibl calendar, תשובה=month of אלול, so f Bibl yr—אדר=month of תשובה. Diff'ce betw them? תשובה מאהבה whereas אדר=month of מיראה.

Let's concentrate on אהבה rather than שנאה even when we think our anger & hatred is שמים
עמלק=tht bec...

לענין גזל עכו"ם וקידוש השם

תלמוד בבלי מסכת בבא קמא דף קיג עמוד א

דתניא: ישראל וכנעני אנס שבאו לדין, אם אתה יכול לזכהו בדיני ישראל - זכהו ואמור לו: כך דינינו, בדיני כנענים - זכהו ואמור לו: כך דינכם, ואם לאו - באין עליו בעקיפין, דברי ר' ישמעאל; ר"ע אומר: אין באין עליו בעקיפין, מפני קידוש השם. ור"ע, טעמא דאיכא קידוש השם, הא ליכא קידוש השם - באין, וגזל כנעני מי שרי? והתניא: אמר ר' שמעון, דבר זה דרש ר"ע כשבא מזפירין: מנין לגזל כנעני שהוא אסור? ת"ל: +ויקרא כ"ה+ אחרי נמכר גאולה תהיה לו,

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף פז עמוד ב

כדתניא: כי תבא, נאמר כאן ביאה ונאמר להלן +דברים כ"ד+ לא תבוא עליו השמש, מה להלן בפועל הכתוב מדבר - אף כאן בפועל הכתוב מדבר. בכרם רעך - ולא בכרם נכרי. הניחא למאן דאמר גזל נכרי אסור - היינו דאיצטריך קרא למישרי פועל, אלא למאן דאמר גזל נכרי מותר - השתא גזילה מותר, פועל מיבעיא? - מוקים לה: בכרם רעך

תוספות מסכת בבא מציעא דף פז עמוד ב

אלא למ"ד גזל כותי מותר כו' - פי' בקונטרס דפלוגתייהו בהגזול ומאכיל (ב"ק דף קיג). וקשיא דהתם אפילו מאן דשרי לא שרי אלא הפקעת הלואתו אבל גזילה ממש מודו כולי עלמא דאסור אלא אור"י דפלוגתייהו לקמן בהמקבל (דף קיא: ושם) דאיכא דשרי גזילתו ממש וא"ת למאן דאמר גזל כותי מותר מאי עביד ליה לקרא דוחשב עם קונוה דדרשינן בהגזול בתרא (ב"ק דף קיג:) ידקדק עם קונוה שלא יגלוס עליו ולא יבא עליו בעקיפין ודרש מהתם דגזל הכותי אסור וליכא למימר דס"ל דקרא איירי כשידס תקיפה על עצמם דאם כן היכי קאמר קרא דיצא ביובל

איך יצא ביובל והלא הכותי לא יניחנו לצאת ויש לומר דהיכא דאיכא חילול השם מודה דאסור
שהכותי בטח עליו ונותן לו כל שכרו והוה חילול השם אם היה יוצא בחזקה קודם היובל.